

Gazda József

A SZÉKELYFÖLDRŐL SZORONGÁSOSAN! A SZÉKELYFÖLD MA ÉS HOLNAP

1. MEDITÁLÁS

Székelyföld... Maroknyi föld Erdély, a szentistváni Magyarország keleti peremén, az egykori 64 vármegyéből négy vármegyényi terület, saját hagyományos közigazgatási formánk szerint: 6 szék és 3 fiókszék... A mai széttagolódott és lazán összeszövődő Európában – beleférne annak arculatába – lehetne ország is a maga 13 000 km²-ével, ha Málta (316 km²), Luxemburg (2586 km²), Ciprus (9251 km²) vagy Izrael (20 770 km²) országok lehetnek. De nem az. Csak egy darab saját sorsát, történelmét élő föld, hágóktól, hegyszorosoktól feldarabolva, elválasztva egymástól a részei, melyek külön-külön is más és más arcúak. Ebből a másságból fakad a föld változatossága, sokszínűsége, s abból adódó varázslatossága. Asztallap egyenességét idéző fennsíkjai – gyergyói, fel- és alcsiki, háromszéki –, medencék, bércekre kapaszkodó meredek hágói, a csörgedező vizeket maguk között átengedő hegyszorosai, szinte egymásra licitáló hegygerincei, vagy az enyhén különböző, az Erdély egészére jellemző dimbes-dombos tájrészei. Szépség ez is, és az is, vagy együtt az egész. Szép ez az Isten-székéről őrzött és figyelt vidék folyó- és patak völgyeivel, bükk- és fenyveserdőivel; a Gyilkos-tó, a sajátosan különleges Rétyi Nyír apró tavaival, a Berecki-, Csiki- és Gergyói-havasokkal, a belülről is tagolódó hegyvonulataival, a Hargitával és Bodoki-, Baróti-hegyekkel, a Tusnádi-szoros az azt őrző-vigyázó Sólyomkővel, „...mely bizonynyal mindenkit – még ki Svájc ünnepelt vidékeit ismeri is – meg fog lepni és elragadni. Ez pedig a Bükszádnál kezdődő tusnádi szoros, azon csudás szépségeket feltáró hegyrepedés, mely a havasoktól övezetten elzárt Csíkot Háromszékkal egybeköti, azon csudás özvívzi átmetszet, melyen a vidor, havasias jellegű Olt szilajon gondatlan fiatalként nyargal át Háromszék szép tereire, hol már mint önérzetes fiatal, komoly méltósággal folytatja pályáját.” (Orbán Balázs)

Keresve sem lehetne szebbet találni Európa térképén a Békás-szorosnál, a Gyilkos- vagy a Szent Anna-tónál, a Csíki-medencét az Udvarhelyi-medencétől elválasztó Hargitánál, a Bálványos-vára varázslatos tájainál...

„Én voltam Dél-Afrikától Kanadáig, Kanadától Ausztráliáig, a Csendes-óceáni szigeteken, a Szentföldön, arab vidéken, de olyan szép helyet, olyan szép hegyeket nem találtam sehol, mint amilyenek e környék, e vidék, e táj gyönyörűségei! Hihetetlenül szépek azok a hegyek, fenyvesek, egészen a Bálványos várig, a kénygőzös Büdösig. Mindig szinte hihetetlen élmény volt lenézni onnan fentről, vagy felnézni innen, lentről, s gyönyörködni, hogy az Isten milyen csodaszép hazát adott nekünk.” (Tóth Miklós, Szekszárd, 1925)

Igen, nekünk adta Isten ezt a hazát. Nekünk, székelyeknek, akik legendáink szerint itt élünk másfélezer év óta. S az ember tulajdonsága – az emberi természet isteni ajándéka –: hozzánőttünk saját szülőföldünkhöz. Népünk múltja, regéink, saját gyermekkorunk, nyíló értelmünk, az első meglátás kapcsol ide. Majd a munkánk, az a kötelességszerű feladat, mellyel nemzedékről nemzedékre gyomláltuk, szántottuk-kaszáltuk, műveltük-védttük, izzadságcseppjeinkkel és vérünkkel öntöztük-öntözzük ezt a földet, hol sírjaink is domborulnak... Ráztuk-rázzuk az ugyanúgy hozzánk nőtt nagy diófákat, hogy azok lepotyogtassák gyümölcseiket, sajátos, a messzi múltba visszavezérlő székelykapukat állítottunk-állítunk, hogy őrizzék, védjék otthonainkat, békénket, csendünket – ha ez még lehetséges. Mert az idő szelei folyton-folyvást fújnak, a történelem zivatarjai tépik-szaggatják, jégverik ezt a tájat, s ennek megszenvedett földjét... A hazánkat, mely a miénk, s mely lelkünk, sorsunk része. Azzá tették az évszázadok, az itt fakadt mosolyaink, könnyeink és fohászaink, s a teremtő élet, mely benépesítette falvainkat, városainkat, s munkánk eredményeként alakította e nehéz táj arculatát.

2. TRIANON ÁRNYÉKÁBAN

Románia – mely fizetségként kapta meg Trianonnal ezt az akkor már közel ezer éven át a Szent Korona oltalma alatt álló történelmi területet – furcsán viszonyul hozzá, a Székelyföldhöz és az egész székelységhez.

„1920 óta vagy ’18 óta a román politikai elitnek egyértelmű volt folyamatosan a viszonyulása ehhez a területhez, ehhez a közösséghez. Székelyföld ez, mely közel háromnegyedmilliós más ajkú, más felekezetű, más értékrendű népességet jelent. Tehát egy egységes nemzetállam centrumában, földrajzi centrumban egy ilyen kulturális, nyelvi, felekezeti szigettel az a céljuk, hogy azt egységesítsék, egyneműsítsék, beolvasszák.” (Pozsony Ferenc, Zabola, 1955)

„A jelenünk és a jövőnk szerintem nem vonatkoztatható el attól, hogy egy olyan országnak a részei vagyunk, amelynek egyik alapvető állampolitikai célja az egységes román nemzetállam megteremtése. S ennek megvalósításán fáradozott 1918 óta minden román kormányzat, lett legyen az bármilyen ideológiájú vagy politikai színezetű. S hogy milyen eredménnyel? Azt mutatja az, hogy a mai Románia kisebbségeinek arányszáma azóta 30%-ról 10%-ra apadt. Napjainkban már csak mutatóban élnek itt zsidók, akik pedig 1918-ban még számottevő arányt képviseltek, főképp Moldvában, és jelentős gazdasági súlyt az egész országban; jórészt elhagyták az országot a németek (az Erdélyben évszázadok alatt városi kultúrát teremtő szászok és a svábok – kit pénzért adott el még Ceaușescu, ki 1989 után távozott önként), s jelentős számban csökkent a romániai magyarság is – az 1980-as években megindult, majd 1989 után felgyorsult, s főképp a fiatalokat magával ragadó kitelepedési láz miatt. És még nincs kellő komolysággal felmérve a következménye annak a folyamatnak, amelyet kimondottan a kettős állampolgárság kínálta lehetőség gerjesztett. Aztán ott van az a fogyatkozás, amely az itthon maradottak számát a vegyes házasságok következményeként fenyeget, amelyről külön kellene szólni.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

S miközben folyik a küzdelem a teljes bekebelezésünkért – mint egy színjátékban –, ez a mai román politikai elit mintha nem venne tudomást rólunk. Ha kiejtik, vagy leírják „az állam nyelvén” ezt a szót, hogy Székelyföld, ez csak annak a gondolatnak a társaságában történhetik meg, hogy az nincsen, nem létezik. Esetleg melléje teszik a macskakörmök közé zárt „ügynevezett” kifejezést. A régi Magyarországon volt Szászföld, Fogarasföld, Avas (Țara Oașului), Kalotaszeg, s természetesen Székelyföld is, mint ahogy volt Dunántúl vagy Duna-Tisza köze, Kiskunság és Nagykunság, Bácska vagy Bánság, és Órvidék is, őrizve régi, középkori autonómiák emlékét. Részei voltak az országnak, egyszerűen azért, mert sajátos arcuk, történelmük volt, s

így tartoztak hozzá. Sajátosságuktól megfosztani senki sem akarta őket. Románia térképéről – ahogy annak része lett Erdély – eltűnt Székelyföld, Szászföld is, s eltűnt minden, ami névlegesen is ránk, más ajkú etnikumokra utalna. Mert „*az etnikai jelleg ellentmond annak az alkotmánycikkelynek, amely szerint Románia területét adminisztratív szempontból megyék, városok és községek alkotják.*” (Bírósági döntésből)

A szászok, zsidók – a pénzzé tehető más etnikumok – fizikailag is eltűntek vagy töredékükre zsugorodtak. Azt még, hogy Erdély, Bánság vagy Máramaros – történelmi nevek ezek is, de egészében kisebb „etnikai fertőzöttséggel” – megtűrik a térképeken is. „*A fellebbező által felhozott példák nem mondanak ellent az előbbieknél, ugyanis az említett helyneveknek – mint Bukovina, Retyezát, Avas, Barcaság, Naszód, Hátszeg – és másoknak nincsen etnikai vonatkozásuk, mint a jelen esetben.*” (Bírósági döntésből) Ám semmi olyant, aminek kifejezetten más-nemzeti jellege van – kivéve a román nemzeti jelleget, mert azt unos-untalan hangoztatják, túlharsogják, és az természetes is „in Romania”, – nem tekintenek jogerősnek, és törvényesnek sem... Mert hát ugye, a román alkotmányban nem szerepel az, hogy itt több nemzetiség, őshonos népek élnek, valamikor, az ország mai arculatának összetákolásakor a lakosság jó 30%-a volt más ajkú, ez mind kívül esett a hivatalosságon vagy annak figyelmén. S ha mégsem, akkor csak olyan értelemben nem, hogy ezeket a népeket be kell olvasztani.

De az is tény, hogy miattunk – és csakis miattunk – a román etnikum megosztottsága, természetes rétegződésének tudomásul vétele is csorbát szenved. A román nemzet évszázadokon átnyúló hagyománya a széttagoltság s az abból adódó, történelmileg kialakult másság, a különálló román országok (Moldva, Munténia), vagy tartományok (Olténia, Besszarábia), az addig mindig különálló, más és más jellegű Erdély és Dobruzsza léte – a Trianon utáni román politika ezeket, illetve ezek román lakosságát, a „moldoveanokat, olteanokat, munteanokat, bănăţeanokat és ardeleanokat” is bünteti azzal, hogy különbözőségüket nem veszi tudomásul, egységességről beszél ott, ahol nincs egységesség. Úgy tesz, mintha azok mássága nem létezne, pedig ezek a másságok egy adott valóság részei, s így a saját nemzetük összetettségének a megvallásán is csorba esik. Ezért tűnik még a románság részeinek is természetellenesnek a helyzetük, hiszen a történelmet az ő tudatukból sem lehet kitörölni. Az erdélyi románt nem lehet azonos

sapkába gyömöszölni a dobrudzszaival vagy olténiaival. Az ilyen kísérlet ezeknek is, azoknak is egyaránt természetellenesnek tűnik. És a következmény az *összetákoltság* érzése. A román is összetákoltnak érzi az országát, még akkor is, ha annak nagysága, 1918 utáni két és félszeresére való növelése némi büszkeséggel is járt, mely természet-szerűleg ma is eltölti őket... De a különbözőségüket érzik ők is.

Amikor több évtizeddel ezelőtt egy, a városomban élő román állatorvosnő házába tévedtem, jóleső érzéssel láttam meg a lakásnak a népművészet szeretetéről valló, s ezáltal számomra meglepetésszerűen nemes arculatát, s némi félreinformáltsággal megjegyeztem, hogy „egy bukaresti asszonynál” ez mekkora meglepetés számomra, a doktornő kikérte magának, hogy én milyen jogon minősítem őt bukarestinek. Ő még az Osztrák–Magyar Monarchiában, Szucsávában (Szócsvására) született, 1918 előtt, s az Isten eddig megőrizte őt Bukaresttől! Ezt vegyem tudomásul! Akkora volt a felháborodottsága, hogy joggal döbbsentem rá, nemcsak én érzem magamat itt kívülállónak. A sokféle természetes emberi jellegzetesség, s a belőle fakadó különbözőség-érzés is természetes. Ezért beszél a románok egyik legszebb és legnemzetibb balladája, a *Miorița* is moldvai, erdélyi román és vráncsai pásztorról („unu-i moldovean, unu-i ungurean și unu-i vrîncean”), s a különbözőség vonatkozásában beszélhetne bucureșteanról vagy olteánról is, de még fágárașeanról vagy osánról is, mert a román nemzet is tagolt; a földedhez hozzánősz, hozzáalakul a lelkületed is. A másságból adódó sokszínűség hát az ő sajátosságuk is, s ennek az összemosásáért ők is kell hogy szenvedjenek. Sok jel mutat arra, hogy ha valamiféle döntésre kerülhetne sor, a románság is a régi természetes – és nem a kierőszakolt – állapotok mellett döntene.

„Ha olyan gazdag, vagy politikailag olyan befolyásos egyén lennék, hogy ki tudnék kényszeríteni egy népszavazást Erdély sorsáról, ismerve a népemet, mi, erdélyi románok a független Erdélyre szavaznánk. A magyar testvéreinkkel együtt többen lennénk, mint az 1918 után beköltöztek, de még azok közül is sokan lennének, akik inkább hozzánk csatlakoznának.” (Gelu Pateanu, Kolozsvár, 1925)

És ezt nem értünk tennék, hanem önmagukért. Még akkor is, ha az ország többségi népébe mesterségesen is be van táplálva a magyar-ellenesség. Amit a mindenkori lehetőségek szerint maximálisan szítanak, nem gondolva arra, hogy a magyarság óhajtott asszimilálását akár

Erdély-szerte, akár a Székelyföldön – ahol többség vagyunk –, ezzel nem gyorsítják, hanem inkább lassítják. Mert a súlypontozott megkülönböztetés inkább elriaszt egymástól – minket a románságtól –, mintsem hogy közel hozna. Észre kellene venniük: a magyarság nem gyűlölködő. Úgy tartozik saját népéhez, táplálkozik saját kultúrájából, nemzeti gyökereiből, hogy természetesnek veszi a vele együtt élő népek különbözőségét, másarcúságát. És így volt ez a történelem során is.

Hazátlannak minősítettünk, akiknek valójában nincs mit keresnünk a szülőföldünkön... Valóságalap nélküli román eredetmítoszt találtak ki, aminek egyetlen értelme, hogy azt bizonyítsa, ők előbb voltak itt ezen a földön, mint ahogy mi ezelőtt több mint 1100 évvel „betolakodtunk”.

A ma negyvenévesek vagy afölöttiek személyesen is átélték az 1989-es történelmi egymásra találásunkat, majd az 1989 decemberét követő januárban már elkezdődött az eszeveszett gyűlöletszító kampány, melynek célja csak egy lehetett. Á, nehogy! Nehogy a magyarság felébredjen, s nehogy ez a két nép egymásra találjon, rádöbbenjenek arra, hogy egymásra vannak utalva, sorsuk is közös sors! Ne-ne! Majd jött a jól előkészített és „jól megszervezett” magyar-ellenes pogromkísérlés, mely Marosvásárhelyen tetőzött!

Az „ügynevezett” Székelyföldnek a központilag támadott, azt nem létezőnek tekintő jellege is célzatos. Célzatos tudatosítani bennünk, hogy nem szabadna, hogy legyen hazánk! Mert ez a haza nem a miénk! Mi jogtalanul vagyunk itt. Ezért nincs is ez a terület. S román térképen soha fel nem tüntették, létezését semmilyen formában nem jelezték. Hunyd be a szemedet, s ne lásd! Csak egy rövid történelmi pillanatig került fel a szovjet parancsra létrehozott Magyar Autonóm Tartomány néven a megnevezéstárba, mígnem sikerült onnan kigyomlálni.

De ez a szembehunyódsi is csak egyirányú és mutattványos. Mert egyebekben megpecsételt föld ez. Itt a legkevesebb a beruházás, itt a legrosszabbak az utak, itt kell lerontani, alányomni mindent, amit csak lehet, még a szuszogó élet elfojtásával is, itt, elsősorban itt. Legyen ez a terület az ország alja, legelmaradottabb része. Itt legyen a legalacsonyabb az életszínvonal, a civilizáltsági fok, ne legyenek munkahelyek, hogy menjenek innen az emberek, s ürüljön ezzel is a hely.

Évekkel ezelőtt néhány újságírónak eszébe jutott, hogy ellenőrizték, a Székelyföldön eladott benzín árába belefoglalt, az utak fejlesztésére,

karbantartására szánt pénzalappal mi is a helyzet. S kiderült, annak csak töredéke került ide vissza, míg az „egészséges” összetételű, nem „etnikai alapú” megyékben arra is akadt példa, hogy az ott eladott benzinrész akár négyszeresét-ötszörösét is beruházták, visszafordították az utak fejlesztésére. És egyebekben is: a székely megyék területén a legalacsonyabbak a fizetések, itt a legalacsonyabb szintű mindenfajta fejlesztés. Van ebben valami megnyugtató is. Még 98 év után is „föltett” ez a föld, tudatok alatt is tudják az „őshonosok”, hogy van itt valami baj, vigyázzunk minden itt történő befektetéssel, mert az a lehető legrizikósabb. S ha mégis befektetünk ide, akkor az kizárólag csak az itt lévő javak felvásárlására, s így a föld elidegenítésére fordítottassék! Fölvásárolni mindent, a javakat, földterületeket, ingatlanokat, az égvilágon mindent-mindent. Jöttek, jönnek ide, felbukkantak, felbukkannak valahonnan a kitömött bukszájú, eddig nem látott emberek, „privatizálták”, megvásárolták a szállodáinkat, a volt kollektív-vagyonokat, gyár-maradékainkat, melyeket a kommunizmus hagyott ránk, a leromlott ingatlanainkat, s kacsalábon forgó kastélyok állnak az utóbbiak helyében. Ők az új urak, e föld megszállói. Bárki meggyőződhet róla, ha valahol lát egy, a környezetből kilógó, a szomszédos épületektől elütő, azoknál jóval cifrább, módosabb, jobblétre utaló – s így az összképből kilógó – palotát; nyugodtan felteheti a kérdést, hogy ugyanbiza kié az. A válasz ugyanaz. A tulajdonosai „valahonnan jöttek”. Ők az új honfoglalók.

3. GYŰLŐLETPOLITIKA

Igen. Van ilyen is. Gyűlöletpolitika! Célzatos, célpontozó valami ez, melynek a fókuszában ott vagyunk mi mindennel, ami ránk jellemző. Célpont a létünk, nemzeti mivoltunk, célpont a nyelvünk, a kultúránk, az iskoláink, még azoknak az épületei is, ha azokat az egyházaink merészelték emelni valamikor az idők messzeségében, ama átkos múltban. Mert azok sem a mieink! Bűnügyi alakulatok szállnak ki, jelennek meg, hogy azokat elvegyék, „visszaszolgáltassák jogos tulajdonosaiknak” (lásd a Székely Mikó Kollégium épületének, vagy pillanatnyilag a marosvásárhelyi Katolikus Gimnáziumnak a helyzetét). Műemlékeink, temetőink, azok pusztulhatnak, és pusztuljanak is! Mert az a múlt, melyet azok idéznek, átkos múlt, annak nem szabad hogy nyoma maradjon. Ebben a vonatkozásban még ma is áll az egykor

annyit zengetett énekben megfogalmazott óhaj, miszerint: „A múltat végképp eltörölni!”, azaz el kell söpörni, mert az ránk emlékeztet(het). Még az is az eltörölnő múlt része, hogy „községháza” vagy „városháza”, esetleg az, hogy „népiskola”, pedig azok csak régi, a mész alól előkerült kiírások, melyek ellen törvényszéki döntések születnek, hogy azokat el kell távolítani, holott ezek azoknak az épületeknek a megnevezései a mi nyelvünkön. Mert mindent lerombolni nem lehet, és hát nem „vagyunk” olyan gazdagok, hogy újat építsünk helyükbe, hát ráirányítják fegyvereiket a nevükre, megnevezésükre. Azokra a nevek-re, melyek egy nép tudatába beépültek, s melyek évszázadokon át azoknak az adott rendeltetésű épületeknek a nevei voltak. Ezek a megnevezések nem szabad hogy legyenek. Mert... mert... nehéz ezt megmagyarázni, hogy miért. Mert minden gyűlöletes, ami azt a „nem létező”, és éppen ezért Romániában törvényen kívül helyezett „etnikumot”, annak ugyancsak nem létező „jellegét”, ez esetben a nyelvé, vagy az azon való megnevezéseket megőrizné. És ugyanúgy gyűlölet tárgyai a szimbólumaink is. A zászlónk. Ez is és az is! A piros-fehér-zöld is, mert az egy „más ország zászlója”, és a nap-holdas aranysárga-ezüstös is, igaz, hogy az sehol másutt nincs, csak itt, az semmi más országnak nem a zászlója, csak ennek az itt lévő „Székelyföldnek”. Amelyik nincs, vagy az ugyanúgy nem levő, vagy „etnikai jellegük” miatt számításba se jöhető lakóinak, akiknek, ha efféle jellegük nincs, akkor nem lehet zászlójuk sem. És hogy ne lehessen, törvényt is fabrikáltak „ebből a célból”, a 2015/141-es zászlótörvényt, melynek sarkalatos pontja, hogy két területi egységnek nem lehet azonos zászlója, márpedig Hargita megye, Kovászna megye és Maros megye különböző területi egységek, s itt jön a sarkalatos kifejezésnek – ti. Székelyföld – törvényen kívül helyezése, nemlétezőnek való tekintése, tehát a zászló nemlétezőt földne, és adminisztratíván különböző területeket fogna össze. És a zászló a területé lenne, nem az ott élő népé. Hogy a zászlón levő szimbólumok, a nap és a hold ősi szimbólumok? Ősi szimbólumai egy népnek, mely még az általuk elismert és vallott történetírás szerint is minimum 800 év óta (azaz 800, és nem ezeröttszáz év óta, ahogy a legendáink szerint hisszük) ott él.

És mi az, hogy ősi? Aki nincs, annak sem ősi, sem nem ősi szimbólumai nem lehetnek. S ha mégis egyes felelőtlen önkormányzatok kítűzik vagy kítűznék az épületeikre, ez törvénytelen, s ez ellen

fellépnek a kormánybiztosok, prefektusok vagy megbízott feljelentők, a román nemzeti szellem előretolt „védelmezői”, a Dan Tanasák, akik a magyarság elleni gyűlöletszítást szemrebbenés nélkül felvállalják, s akiknek már egyesületük is van, szép nevű, gyönyörű nevű, benne az Emberi Méltóság megnevezés is. Nos, az *emberi méltóság* nevében – a gyűlöletpolitikának –, mely áthatja az ország kormányzatát, egész adminisztrációját, bírósági intézményrendszerét és sajtóját – folyik a harc az emberi méltóság, vagy szűkítve a kört: a mi emberi méltóságunk ellen. Azoknak az embereknek a méltósága ellen, akiknek nem lehet méltóságuk, mert ha nemzeti (etnikai) jogok nincsenek, ne legyen nemzeti méltóság sem. S ne legyenek szimbólumaink sem.

„Minden arra megy, hogy ránk nyomják a nyelvüket, jogainkat elvegyék.”
(Székely Szabó Zoltán, Rüks, 1949)

„A jelenlegi hatalmi gépezet abszolút negatív és cinikus” (Gödriné Molnár Márta, Keszthely, 1945)

Hogy azok a szimbólumok „véletlenül” 1921-ben felkerültek az akkor megalkotott román címerre is, azt nem látják meg. Nem veszik észre. Még nekünk, „bűnös nemlétezőknek” sem jut eszünkbe, hogy arra hivatkozzunk.

„Olyan világ jön, amikor mindenki gyanús lesz, aki szép.

És aki tehetséges. És akinek jelleme van...

A szépség inzultus lesz. A tehetség provokáció.

És a jellem merénylet!... Mert most ők jönnek... A rútak.

A tehetségtelenek. A jellemtelenek.

És leöntik vitriollal a szépet.

Bemázolják szurokkal és rágalommal a tehetséget.

Szíven döfik azt, akinek jelleme van.”

(Márai Sándor)

Márai Sándor szörnyű jóslata beteljesedett. Az a világ itt van! Tehetségtelenek, jellemtelenek uralják-irányítják a világot, az országot, és „leöntik vitriollal a szépet”. Bemázolják szurokkal és rágalommal a tehetséget. Szíven döfik azt, akinek „jelleme van”. Mert a nemzeted, a kultúrád, a saját édesanyád meg nem tagadása, a hozzájuk való ragaszkodás jellemi kérdés is. Akkor vagy tisztességes, akkor vagy becsületes, ha ragaszkodsz hozzájuk, és nem tagadod meg őket. S hogy ezt így érzed, szép és igaz az.

És amikor most jogainkra hivatkozánk, akkor ama „etnikai sajátosság”, hogy más nyelv, melyen kultúra született, mely Bolyai Farkasokat és Jánosokat, Bod Pétereket és Mikes Kelemeneket, Tamási Áronokat és Dsida Jenókat meg Körösi Csoma Sándorokat adott nekünk és a világnak, hogy jog illetné az itt élő 700 ezer ember nyelvét, sajátos világát, nem létezik. Vagy szó sem lehet arról, hogy az figyelembe vételessék az ország tervezett új területi beosztásánál. Hogy itt egy nemzetrészt él. Melynek – ismételjük az összetett kifejezést – „etnikai sajátosságai” vannak, más nyelve, más, az országos többségétől különböző kultúrája, más táncai, más zenéje, zenekincse, melyet Bartók Béla az egyetemes kultúra részévé tett, mit sem számít. Miért? Mert az „nem létező” valami. Mert az alkotmány-ellenes. Mert Románia nemzetállam! Ezért nem vagyok én, nem vagy te, nem vagyunk Mi, mert ez nemzetállam. Vagy ha mégis vagyunk, gyanúsak vagyunk. Gyanús a tehetségünk – ha tehetségesek vagyunk –, gyanús a jellemünk, akkor is, ha ősi jellemünket, az egyenességet, a szótartást, a tiszteld a másik embert, tiszteld a másik embert akkori is, ha az más, mint te, megőriztük. És a jelképeink is gyanúsak, elfogadhatatlanok. Törvényszékek működnek, hogy ítéletet hozzanak ellenünk, a nyelvünk ellen, a zászlóink ellen – bárhol is jelenjenek meg azok –, mert mint történelmi népnek, akik jogtalanul vagyunk történelmi nép, mert nem vagyunk, s ami nincs, az nem lehet történelmi, annak nem lehet zászlója, annak nem lehet címere, annak nem lehetnek jelképei, és hazája sem lehet. S ha van tehetsége, az provokáció, azzal provokálja az itt egyetlen létezőt, hiteleset. S ha próbál tartásos lenni, jellemes, becsületes, az merénylet. Itt azé a szó, aki a „demokrácia” nevében jelentget, jelentgeti, hogy itt kitettünk egy zászlót, ott kitettünk egy zászlót, és a törvény nevében, a feljelentő éberségének hála, leszedetik azt. A tehetségüket ezekkel a feljelentésekkel, a gyűlölet játékaival bizonyítók, megjelenítők, ők vannak fent, övük a világ. Leönthetik vitriollal, bemázolhatják szurokkal és rágalommal a szépet. Az ember és ember, a nép és nép egymásrautaltságát. A közel ezer éves együttélés hagyományait. De mert vagyunk, még ha azt is mondják, hogy nem vagyunk, mégis folytonosan cselekszenek ellenünk, a nem létezők ellen.

4. ÉS AKKOR A JÖVŐ?

A jövő, a holnap? Székelyföld holnapja, a te holnapod?

„Az utóbbi időben egyre gyakrabban felteszik nekem is ezeket a kérdéseket. Miként látom a Székelyföld mai helyzetét? Van-e jövője? Mit tehetünk érte? Már önmagában ez is elegendő ok, hogy nyugtalanossággal töltsön el.” (Cseke Péter, Recsenyéd, 1945)

Zrinyi Miklós jajkiáltó sorai jutnak eszembe.

„Látok egy rettenetes sárkánt, mely méreggel dühösséggel teli (...); én csaknem mint egy néma, kinek semmi professiom a mesterséges szólásra nincsen, felkiáltok mindazonáltal, ha kiáltással elijeszthetném ezt a dühös sárkánt, kiáltván: Ne bánts a magyart! Nehéz ugyan ez a hivatal nékem, de ha az Isten az hazámhoz való szeretetet reám tette, ímé kiáltok, ímé üvöltök: hallj meg engem, élő magyar, ihon a veszedelem, ihon az emésztő tűz!”

Amiként akkor, négy évszázaddal ezelőtt, ma is itt az „a rettenetes” s itt a „veszedelem”, s itt „az emésztő tűz”, itt van azóta is, s a trianoni tragédia óta megerősödve. És a kérdés is folyamatos, hogy meg tudunk-e maradni, vagy nem? Az ellenünk felsorakoztatott hadak győznek-e, vagy mi? A kérdés száz év távlatából is kísért.

„Nem látom jónak, derűsnek a helyzetet. Azért, mert nem vagyunk következetesek és eléggé kitartóak, kemények a kifelé-megnyilvánulásainkban.” (Gödriné Molnár Márta, Keszthely, 1945)

„Én sem látom jónak. Először is azért, mert szükségünk lenne az önrendelkezésre, s nem látom, hogy a földi hatalmaktól ki tudjuk csikarni, a Jóistenhez kell fordulnunk.” (Bernád Ilona, Makfalva, 1963)

„Végtelenül tragikusan ítélem meg. Kilátástalannak, lefelé zuhanónak látom, melynek a távolban valahol ködlik a vége. Nagyon pesszimista vagyok...” (Székely Szabó Zoltán, Rücs, 1949)

„Nézzünk azonban szembe őszintén a helyzettel: a romániai magyarságról (a székelyföldit is beleértve) ma nem mondható el nyugodt lélekkel, hogy ilyen közösség volna. Van-e tehát mire építenünk a jövőbe vetett reménységünket? Csak céltudatra és felelősségre van szükség – a Székelyföldön éppúgy, mint azon kívül, a magyarság végső településhatáraiig.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

Hogy meg tudjunk maradni ebben a tépő világban, ahol a hatalom bűnnek véli a létünket, a gyűlölet fullánkjaival, ahol az egész államap-

parátus ellenünk fordulva próbál fojtogatani, megfojtani minket, hinnünk kell, és tudatosítanunk kell magunkban, hogy önmagunk megtartása, megmaradásunk nemcsak rajtuk, rajtunk is – és elsősorban rajtunk – múlik.

Még ebben a ránk irányított összűzben is, melyben a mögöttünk álló évszázadok is védőbástyaként vesznek körül, s erősítenek, erősíthetnek, mert a múlt – még ha tagadják is – van. S a Székelyföld is van.

Ezért: a harcot folytatnunk kell, s akik ezt eddig nem fogták fel, nem érezték át, de a nemzetük fontos számukra, azoknak fel kell venniük. Nem fegyverrel, de következetességgel és cselekvő tudatossággal. Mert a józan és kényszerű célunk csak egy lehet: megmaradni!

4.1.

„Megmaradni az űzött magyarságban! Minden reggel ezzel kell kelniünk: meg kell maradnunk szülőföldünkön! Óshonosok vagyunk itt, jogunk van hozzá!” (Cseke Péter, Recsenyéd, 1945)

Hogy ehhez szembe kell fordulnunk az idők szelével, az ország nemzetünket elpusztítani akaró szándékával? Tudnunk kell, tudatosítanunk kell ezt magunkban. Petőfi mondta: *„Gyáva népnek nincs hazája!”*

Az önfeladó népnek sincs! Ezt tudnunk kell. *„Háború van most a nagyvilágban!”* (Vörösmarty), népek, nemzetek elleni háború – ezt is tudnunk kell. Az eszmélés nemcsak a mi mentőövünk. Csak magunkat nézve: a harc két síkon is folyik ellenünk. Kintről, Európából, vagy a világ arcát átalakítani akaró erők részéről, és bentről is. Ez is és az is annyira igazságtalan, annyira ellene szól a Lét isteni törvényének, hogy ez meg kell hogy erősítsen, acélozzon. Vagy: magunkra kell hogy eszméltessen. Amiként a történelem során mindig: most is csak a Jóisten segedelmétől és (segíts magadon, s akkor az Isten is megsegít!) magunktól várhatjuk azt, hogy ezekben a végzet-időkben ellen tudjunk állni. Arcunkat, gyökereinket meg tudjuk tartani.

Valahol ott van mögöttünk a múltunk, történelmünk. Még ha tépázza is a kor, s magunk is szem elől kezdjük veszíteni, de akkor is ott van.

„Önfenntartó állattenyésztéssel, erdőgazdasággal, népi iparral rendelkezünk... A székelység öneltartó gazdálkodó nép volt, rendkívüli jelentősége volt annak, hogy öneltartásra rendezkedett be bizonyos ellenszolgáltatással,

katonasággal. Ez azt is jelentette, hogy a Székelyföldet rendkívüli módon igyekezett megtartani és meg is tudta tartani, mert az életet jelentett. Legelője, erdőrésze, ez olyan volt, hogy ettől függött a családi élete, a családi gazdálkodás erre épült fel. Népeséggyarodást is elő tudott idézni, népeltartó ereje volt, amihez hozzátartozott az is, hogy takarékosan a család minden tagjának megvolt a feladata ebben a gazdálkodási rendszerben. Olyan szervezet volt ez, hogy túl tudta élni még a kollektivizálást is. Utána mintha magához kezdett volna térni... A rendszerváltással függött össze ez a változás, a magánbirtok kezdett visszaidomulni a tulajdonosához, a faluhoz. Aztán bejött a nagy változás, ami tulajdonképpen ezt az életmódot bontotta meg. Ennek látom a veszélyes következményeit. A falvak határának legalább fele gazdátlanul marad. Ebből az állapotból kell újra magunkra eszmélnünk...” (Egyed Ákos, Bodos, 1929)

Védenünk kell szülőföldünket, megtartanunk azért is, hogy az is megtarthasson bennünket.

„Nem figyelünk eléggé egymásra, s elszigetelten cselekszünk, nem helyezzük előtérbe a közérdeket.” (Gödriné Molnár Márta, Keszthely, 1945.)

Annak is tudatára kell ébrednünk, hogy: *„Az öntudat nélküli nép, kis közösség nem maradhat fenn. Szükségünk van a székely-magyar megtartó tudatra, az abba vetett hitre. Az anyanyelv, hagyomány, a történelem tapasztalatainak az érvényesítésével, azt segítségül hívva – ezeket kihasználva, s azt is tisztázva a magunk számára, hogy a globalizációnak vannak nagy előnyei és hátrányai is. Azt kellene ellensúlyozni történelmi tapasztalataink, kisközösségeink tapasztalatának az újragondolásával és újrahasznosításával, rendkívül tudatos összefogással, s akkor megmaradna a Székelyföld. Ide mondom az öntudatos gondolkozásban az autonómia lehetőségét, ami nagy mértékben segítene. A történelemben a székelység nagy mértékben szervezett nép volt. Katonailag, egyházilag... S a történelemből tanulni kellene, sokat kellene tanulni, a történelmi viszonyokat össze kellene vetnünk a jelen lehetőségeivel... Így próbálni meg a fennmaradást. Azt hiszem, mindenütt van néhány vagy néhány száz olyan család, amelyben a Székelyföld megtartása, megmentése napirendi probléma, s ezért mindent elkövetnek. Ezt tudva, ilyen értelemben van jövője a Székelyföldnek.”* (Egyed Ákos, Bodos, 1929)

„Mennyire szükség volna a közösségben való gondolkodásra, a közösség-építés problémáit tudatosítani az embereken. Sajnos, ellenkező irányba megyünk...” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

„Azt látom, hogy a magyar falvakban is annyira meg van változva az életmód, hogy már félig fogyasztók az emberek, a kerteket, a földeket nem művelik, és iparilag feldolgozott, mérgezett étellel táplálkoznak, s nem izzadnak meg, nem dolgoznak meg az étel miatt, amivel az egészség egyik pillére kiesik. Nincsenek eleget a természetben. Én a mi sorsunkat úgy szeretném látni, hogy önrendelkezés politikailag, gazdaságilag, kulturálisan, s önrendelkezés az önellátásban, az egészséges táplálék megteremtésében.” (Bernád Ilona, Makfalva, 1963)

„Bizonyos eszközöket, lehetőségeket a mai törvényes keretek is biztosítanak, csak épp ki kellene töltenünk azokat. Ott vannak egyházaink, amelyeknek azonban – sok mai, elszomorító gyakorlattól eltérően – gyülekezetükben élő, szolgáló papokra; iskoláink, amelyeknek tudást (nemzettudatot!) és erkölcsöt továbbadó tanárookra, tanítókra van szüksége. Ott vannak az 1989-es változás után egy ideig szinte a földből kinőtt civil-szerveződések, amelyek a népi kultúra értékeinek felkarolására és továbbadására születtek meg (vagy újjá), s amelyeket ma sok helyen újra fel kellene támasztani a tetszalott állapotból. Ott vannak az önkormányzatok, amelyek számos – és sok helyütt ki nem használt – lehetőséggel rendelkeznek halódó kistelepülések feltámasztására, a mindnyájunknak életet adó föld mai lehetőségek szerinti újrahasznosítására, s ezáltal a fiatalság itthon tartására.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

Mindezek jelentősége megnövekedik, ha arra gondolunk, hogy az egész világ válságban van. Nagy katasztrófákra is fel kell készülni, készülnünk, melyek ezt az egész globalizálódó világot magukkal ránt-hatják. S akkor a saját erő szerepe megnövekedik. Nem mástól kell várni, hogy cselekedjék, mindenkinek magától kell tennie ezt. Egyéni érdekeinket a közösségben kell érvényre juttatnunk. A közösségnek kell védenie az egyént, az egyén – minden egyén – a maga helyén ki kell álljon a közösségéért. Ha bármit tehetsz népedért, meg kell tenned! Ne gondoljunk itt nagy dolgokra! Ha – politikai cselekvésre, önmagunk megmutatására gondolva – március 15-e, június 4-e vagy október 23-a van, ha székely szabadság napja van, ha egy tüntetés van az autonómiáért, vagy bármi nemzeti, azaz székely ügyért, ott kell lenned neked is, mert néped ügyének harcosa kell legyél te is. Ezt

tudnod kell! A közösség egyénekből áll, és te is egy egyén vagy. Ha tüntetés, ha fel- vagy kivonulás van néped ügyéért, ne az ablakodból vagy kerítésed deszkái közül nézzed, tudjad: te is számítasz! Még a százezres vagy milliós tömeg is százezer vagy millió egyből, egyedből áll. S ez vonatkozik az élet minden területére. Bárhol is légy, mindenütt szükség van a te helytállásodra. A közöny, az érdektelenség a leggyilkosabb erő. Egyéneinkben, a felnövekvő ifjúságban ezt kell tudatosítanunk.

4.2.

Ragaszkodnunk kell a nyelvünkhöz. Harcolnunk kell annak jogaiért, a Székelyföldön való hivatalossá tételéért. Mert csak az tarthat meg. Bennünk él a nemzet. Benned, bennem, benne, mindnyájunkban, akik ebbe a népbe születtünk bele. Bennünk, a *gondolkodásmódunkban* (a nyelv a gondolkodás eszköze is!), a *hagyományainkban*, tudatunkban, tartásunkban, tartásosságunkban, lelki arcunkban él, melyek összekapcsolnak minket.

Őseink valahonnan hozták ezt a nyelvet, s ez a nyelv tartott meg minket magyarnak az évezredekken át. Bűvös és csodanyelv, a gondolkodás nyelve, sokan – tudós kutatók – a legősibb élő nyelvet látják benne. Istentől kaptuk, őriznünk kell. Ha feladtuk volna, nem lennénk, beolvadtunk volna a népek tengerébe.

Minden magyar anya vagy apa – éljen bárhol az országban vagy a nagyvilágban –, ha gyermekét nem tanítja meg magyarul, vét a nemzete, annak megmaradása ellen. És hányan vannak, akik ezt teszik, s ezzel vétének, súlyosan vétének! Akiknek az anyanyelv megtartása a nem fontos kategóriába kerül. Mint a hullámzó tenger habjai, ahogy a partot, vagy a sekély részeket eléri, pillanatok alatt eltűnnek, úgy tűnnek el a Bukarestbe vagy a világ bármelyik más részére sodródott magyarjaink a nyelvük feladásával.

– Tatăl meu a fost ungar (apám magyar volt) – mondja a vonaton egy útitársam. – Akkor beszéljünk magyarul – így én. Mire: – Cu noi, cu copiii, nu a vorbit niciodată ungurește, numai cu sora sa. (Velünk, a gyermekeivel sosem beszélt magyarul, csak a nővérével.)

Miért? Kérdezném. Mert nem volt fontos neki az anyanyelve. Mint ahogy nem volt fontos a Sepsiszentgyörgyről, családjával, 13 évesen Melbourne-be kikerült magyar lánynak és az ugyancsak tizenévesen

kikerült magyar fiúnak, akik ott kötöttek házasságot, hogy a gyermekeiket megtanítsák magyarul. A Iași-ba kikerült kovásznai székely édesanya három fiának anyanyelve román. Az anya megtagadta a nyelvben önmagát. A nyelvben, mely nem volt számára szent, nem hordozta a minden édesanya szentségét. Pedig: „A nyelv ma szent kehely” – írta kisebbségi létünk hajnalán Reményik Sándor. Miért és hogyan történhet meg, hogy nem érezte, érzi száz, ezer meg ezer édesanya társával együtt, akik – amikor nem adják át utódaiknak – ugyanúgy nem érzik ezt a szentséget, megfosztják ezzel gyermekeiket az ő édes anyanyelvüktől, annak varázslatától, s nem adják meg a lehetőségét annak, hogy azt azok is szeretni tudják, mint ahogy a legszentebb kötelességünk szeretni az édesanyánkat.

A felmérések, tapasztalatok, melyek a magyarság gyors beolvadására utalnak, azt sugallják: könnyen adjuk fel, dobjuk oda a nyelvünket, s közvetve, következképpen nemzeti mivoltunkat is. Itt is, ott is, bárhol, mindenütt a nagyvilágban. Mindez gyengeségünk, amit tudatosítanunk kell, és fel kell lépünk ellene. Itt, a Székelyföldön, ahol természetes, hogy egymás között magyarul beszélünk, s a törvények is tartogatnak kiskapukat, öntudathiányra vall, ha az azok nyújtotta lehetőségekkel sem élünk.

„A helyi tanácsokban sok helyütt a könnyebb utat választják, az időt sajnálják a kényelvűségtől. Ez öntudathiányra is vall. A fiatal nemzedék mintha komolyabban venné ezt, ezért reménykedem. Az újságokból, rádióból hallom, a környezetemben nem nagyon tapasztalom. Helybeli viszonylatban kulturális téren sok a tevékeny ember, s ez nagyon sokat jelent.” (Gödriné Molnár Márta, Keszthely, 1945)

S így van ez a „saját munkaterületünkön” is. Mindenütt! Pl. a boltosoknál, vállalkozóinknál nemzeti kötelességük megszegése, s mint ilyen: az önfeladás megnyilatkozása, hogy az általuk forgalmazott, vagy általuk előállított árukra, termékekre nem írják ki azok nevét magyarul. Morcov, mere, prune és ceapa, pîine cu cartofi vagy coznac cu mac stb. van kiírva... Az üzletük *deschis* vagy *închis* lehet, az ajtót *tragelni* vagy *împingelni* lehet, miközben a klientúrájuk akár 100%-ban is magyar. Bár igaz, mégsem szabad elriasztó legyen, inkább csakazértisre kell ösztönözzön: hogy a hatalmi aljasság is büntethet és adott esetekben büntetett is ezért. A te önmagadhoz való ragaszkodásodért.

Tudatosítanunk kell, hogy nem szabad vétenünk saját létünk törvényei ellen. A világ törvénye, a teremtés törvénye ellen, melynek

jellemzője: a sokarcúság, sokszínűség. S melyben minden nyelv egy érték, évszázadok, évezredek csiszolták, alakították olyanná, amilyen. A hozzá való ragaszkodásban, annak tiszteletében példát vehetünk a románságtól. Székelyföldi falvainkban, városainkban az ide betelepített románság, hogy feladná vagy a történelem során feladta volna nyelvét, csak elenyészően ritka esetben történt vagy történik meg. Az ő tudatukban: ez az ő földjük, a nyelvüket megtanulni a mi kötelességünk. Hogy ebben benne van a másik nép iránti tisztelet hiánya, a mesterségesen kialakított történelmi önzés („ez az én földem, mit keresel te itt?!”), az is igaz, de igaz a másik oldal is: ragaszkodnak saját lelkükhöz, kincsükhöz, anyanyelvükhöz. Az utóbbiban példaképeink lehetnek, az előbbiben nem, abban – a másik nép tiszteletében – mi vagyunk a különbek. Megmaradni is csak úgy tudunk, ha erényeinket tovább éltetjük, gyengéinktől, önmagunkkal szembeni felelőtlenségünk-től próbálunk megszabadulni.

Fontos mindezek tudatosítása, hogy ebben a vész helyzetben, amelyben vagyunk, ez a viszonyulás megváltozzék. Tudatosan ápoljuk a közös rózsafánkat, mely a hóban is virul. S itt, a végeken politikai képviselőnk közös erővel küzdjön, harcoljon nyelvi jogainkért, s ebben a küzdelemben egyek legyünk. Egyek legyünk abban, hogy gyermekeinket anyanyelvi iskoláinkba járattuk, üzleteinkben az árak, műhelyeinkben az előállított termékeink megnevezését magyarul is ki- vagy ráírjuk. Így is kinyilvánítjuk, hogy vagyunk, és hogy ez számunkra fontos.

Itt, ebben az ellenséges, irányunkban gyűlöletet fullánkölő közegben, ahol csak megtűrt (és nem hivatalosan jogerős) a nyelvünk, csak akkor és azzal tudunk harcolni érte, ha azt fontosnak érezzük, tartjuk, s ragaszkodunk hozzá. Ha tudatosítjuk magunkban és utódainkban, hogy létünk függ ettől.

4.3

A hit belső, lelki megtartóerő. Nekünk is meg kell tartanuk és tovább kell adnunk az isteni gondviselésbe vetett hitünket. Még akkor is, ha a kor nem kedvezett és nem kedvez ennek.

„Az egyház tevékenységét módszeresen és legválogatottabb eszközökkel tették lehetetlenné (kívülről és belülről). Pedig az egyházak voltak azok, amelyek az első kisebbségi időkben intézményeik (iskoláik) és a szó igazi értelmében szolgálatot vállaló papjaik révén oly fontos szerepet játszottak

épp a kis közösségek magyarként való megmaradásában.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

„Az egyház megtartó szerepe kétségtelen. Ha a Székelyföld megtartásáról beszélek, elsősorban arra gondolok, hogy a saját értékeinknek felszínen tartása az egyház részéről is meg kell történjen, és meg is történik. Amikor hitet adok az embereknek, mint egyház, erősítem a hitüket, ezzel együtt az életkedvüket, küzdeni akarásukat, megmaradási készségüket növelem, ezzel olyan hiányt töltök ki, ami segíti a népet az élet nehézségeivel szemben is, azok leküzdésében... (Balogh Zoltán, Nagybánya, 1970)

Egyházainknak is vállalniuk kell a misszió feladatát. Mert papjaink, egyháziifink, presbitereink és mindenki, aki az egyházért, annak megmaradásáért, feladatai végzéséért tesz, missziós. Lelkészeinknek nem általánosságban, hanem az adott helyzetben, adott közegben, egy adott nyájnak, saját nyájuknak kell hirdetniük az ígét. Itt, Ninivében, ahol „megáradt a gonoszság: szennyes habjai szent lábamat mossák.” (Babits)! Mindenkinek ott, ahol él és szolgál.

„Nagyon fontos, hogy az egyház tudatosan tegye ezt az értékszerep-növelet, s ezzel együtt a ragaszkodást a Székelyföldhöz, a tárgyakhoz, a konkrét tárgyi valóságához Székelyföldön. Bizonyára az embereknek a receptivitása, a fogékonysága ebben a kérdésben nyilvánvaló, és el is várják az egyháztól, hogy legyen ilyen bátorító, összetartó, megtartó kitekintése. Hogy ezt mennyire hatékonyan tudja végezni az egyház, az megint más kérdés. Sajnos a mai kép egyértelműen távolodásról beszél, elvilágiasodásról, ösztönös vagy tudatos, de folyamatos az eltávolodás az egyháztól, s ez nehezíti ezt a feladatot, ennek végzését. De ezzel együtt mégis úgy látom, az egyház vállalja ezt a szerepet, nagyon sok kezdeményezés van kisebb és nagyobb közösségekben, melyek kifejezetten erre irányulnak. Tábor szervezés, honismereti kirándulások, olyan tervek, melyek a civil szervezetekkel való összefogásra épülnek, annak érdekében, hogy vállalják az emberek.” (Balogh Zoltán, Nagybánya, 1970)

A hazug erkölcs irányította hitetlen kor is támad, ostromol. A templom vagy templomkert ugyanaz kell legyen ma is, mint a régi időkben, amikor a gyilkos vagy hódító szándékú idegen hordák elől ide menekült a közösség, hogy életét védje! Most is menekülnünk kell ide, hisz az ellenség két irányból támad. Védekeznünk kell a mai kor belső zsoldosai és idegen hordái, neoliberális vagy posztkommunista pogány erői ellenében is, és védekeznünk kell a létünkre törő belső erők ellen is.

Mindkét erő ellen e falak mögött kell keresnünk védelmet. Úgy is, mint a kereszténység, s úgy is, mint az üldözött magyarság része. A templomnak meg kell szentelnie nemcsak egyházi, de nemzeti ünnepeinket is! Mert nemzeti ünnepeink éppúgy a „nyáj” ünnepei, mint karácsony, húsvét vagy pünkösd. Nyáját megtartó és az igaz útra vezető példát sugároznak. Mint ahogy az is, hogy a székelyföldi fiatalok ősi értékeink megtartásáról tesznek hitet.

„Valóságos küzdelmet kellett vívnom a székely ruhákért. 13-14 éve nem akarták a fiúk a konfirmációkor felvenni... Most minden gyerek ismét székely ruhában konfirmál. Kis küzdelmek ezek, amik aztán tovább gyűrűznek...” (Balogh Zoltán, Nagybánya, 1970)

Össze kell fogniuk egyházainknak is, hiszen itt, Erdélyben egyházaink a mieink, s nem egymás ellen, hanem egymás mellett, közös erővel kell vívniuk a megtartó küzdelmüket. Frissen végzett teológusaink mondják: sem a protestáns, sem a katolikus teológián nem tantárgy a nemzeti „misszió”. A hivatalos programban se leckéje, se kerete nincs annak. A püspökségeknek ezt is felül kellene vizsgálgják. Hiszen a nyáját csak küldetéses tudattal lehet megtartani, s ezt a tudatot nevelni, alakítani, majd erősíteni kell. Tudatosítani a végzősökben, hogy küzdőterre érkeznek, ahol Isten ígését egy adott közösségnek, saját népük fiainak kell hirdetniük.

4.4.

Védenünk kell, át kell örökítenünk utódainkra keresztény vagy még a kereszténység előttről magunkkal hozott elemeket is tartalmazó ősi kultúránkat. Népdalainkat, népi táncainkat, szokásrendünket, irodalmunkat, egész művészetünket. Kincseinket, melyek óriásiak, s nem csak a mi, hanem általunk az egész emberiségnek is kincsei. Ezeknek a kincseknek a létét már a családnak tudatosítania kell. Amikor az édesanyák és édesapák mesével, énekszóval altatják el gyermekeiket, ezeket az ősi kincseket adják tovább. Így száll a mesével-énekekkel nemzedékről nemzedékre a közös hagyomány, a közös kultúra is. A Nagyerejű Jánosok vagy kicsi királyfik harca az oroszok, a hatvagy tizenkétfejű sárkányok ellen arra is nevel, hogy a harc, a küzdelem örök, a rossz is örök, s a jó csak küzdelemben diadalmaskodhat. Ösgyökerű kultúránk hát nevel és tanít is.

„Kis népnek jobban kell vigyázni saját hagyományaira, azok megtartó erejére, mint egy 100 milliós népnek. A kis közösségeknél minden ember számít...” (Egyed Ákos, Bodos, 1929)

Dosztojevszkij mondta: „a szépség fogja megmenteni a világot!” Csodálatos dolog hát belekapaszkodni gyökereinkbe, ősi és történelmünkön végigvonuló kultúránkba, Balassi, Zrínyi, Vörösmarty, Petőfi és Arany, Ady Endre és József Attila, Jókai Mór és Németh László lélekmegtartó szavaiba, melyekkel ugyanazt az éltető nedűt szívhatják új nemzedékeink is, mely eddig is megtartotta eleinket. Kultúra nélkül nem lenne nemzet, nem lenne magyarság.

4.5.

A kultúra továbbadását kell szolgálnia iskoláinknak is. Ma is áll a régi, a Trianon után született, az akkori nagyok megfogalmazta irányelv: a templom és iskola megtartása. Mert ez a kettő csak együtt – egyik a másikra támaszkodva – tarthat meg minket. Tudta, tudja ezt a mindenkori ellenséges hatalom is. Ha csak végiggondoljuk az 1918 decembere óta történeteket, bizonyosság mind erre. Az isteni segítség is mögötte van annak, hogy a ránk, iskoláinkra tört erő nem tudta véghezvinni akaratát. De azt is látnunk kell, hogy a harc tart, a harc még nem ért véget. Óvónőink, tanítóink és tanáraink ugyanúgy missziós feladatot látnak el, mint lelkészeink. S ezt ebben a kenyérkeresetnek kiszolgáltatott korban is tudnunk, tudniuk kell. Ennek a nem tudása, s az abból adódó közöny óriási veszélyeket rejteget. Ezért is próbálja a hatalmi erő lefejezni az oktatásunkat.

„Hazamegyek a Nagy-Homoród mentére. Otthoni barátaim sorolják: pár év alatt megszűnt a gyepesi, a recsenyédi elemi iskola, Abásfalván már nincs felső tagozat, Homoródszentpálon van ugyan oktatás, de megszűnt a László Gyula régészprofesszorról elnevezett iskola önállósága. És a hiánylistának ezzel még koránt sincs vége. Eltűntek a felemelkedésnek azok a szigetei is, amelyeknek Bözödi György még szülővidékemen is örülni tudott. Azt sem mondhatjuk, hogy egyedül csak a román állam felelős ezért, hiszen a földeket, az erdőket visszakaptuk.” (Cseke Péter, Recsenyéd, 1945)

Lent – kényszerből – még így-úgy engednek, fent tüzzel-vassal, stratégiai következetességgel akadályozzák az önálló magyar oktatási rendszer saját irányítását, az egyetemi rendszer kialakulását, létrejöt-

tét. Mert az lefele is hatna. S nem csak a tanárokat, tanítókat kellene céltudatosan nemzeti tudatra nevelni, hanem az orvosokat, mérnököket, vállalkozóinkat, azaz az egész magyar szellemiséget... Az egész gazdasági, tudományos és kulturális felépítményt. Ezt akadályozza tüzzel-vassal az ország, a teljes magyarellenes, bennünket nemlétezővé tenni akaró apparátus. Szinte feledhetetlen emlék számomra, amikor az előző választások után a szociáldemokraták színeiben Victor Ponta némi küzdelemben megszerezte a hatalmat, s az ország miniszterelnöke lett, az első nyilatkozatának legelső mondatai nem azt az üzenetet fogalmazták meg, hogy mindent megtesz népe és országa felemeléséért, hanem az, hogy. „Nem lesz MOGYE”. Hogy nem lesz a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemnek önálló magyar tagozata. A gyűlöletből táplálkozó és gyűlöletet szító hatalomnak ez volt a fontosabb. Az, hogy teljes és önálló magyar oktatás legyen” az óvodától az egyetemig”, s annak az irányításába beleszóljunk, mai napig is csak óhaj. A harcot hát folytatnunk kell.

4.6.

Szimbólumaink, nemzeti mivoltunk „jelei”, melyek a mieink, a hatalom támadássorozatának célpontjaivá váltak.

„A Székely zászló ügy. Nem értem, miért nem tehetem ki az ablakomba, autómba. Miért bolondulnak meg ettől. Olvastam vagy hallottam a rádióban, hogy a Felvidéken, Dunaszerdahelyen futballmérkőzésen valaki magyar zászlót lobogtatott, s ez ott felháborodást váltott ki... Másutt lehet. Spanyolországban, ha az angol csapat játszik, az angol szurkolóknak ez természetes. De itt, Bukarestben, ha a magyarországi lengeti, akkor is rögtön baj van. Ezért is vagyok pesszimista. Mert éltem olyan demokratikus országban is, ahol minden voltam, s minden jogot megkaptam. Állampolgárságot, munkahelyet. De ha nem tudtam valamit, nem volt hátránym abból, hogy idegen vagyok és nem tudok németül. Lehet olyan ország. Vásárhely főterén minden román. Két katedrális, anyafarkas, Avram Iancu. De Bethlen Gábort, most azt mondják, azért nem lehet odatenni, mert zöldövezet...” (Székely Szabó Zoltán, Rüks, 1949)

Amikor zászlóink, címerünk tilalmasak, azoknak bizonyos tiltó paragrafusokba ütköző jellegét bizonygatják, ezzel létünk tilalmát is kifejezik. Ez a frontális támadás, ami jelképeink ellen folyik, nem csak hogy meg kell erősítsen, de tudatosítón is kell, hogy hasson ránk.

Félnek! Fél a hatalom az arany-ezüst vagy piros-fehér-zöld színektől, fél a nap és hold szimbólumunktól, még az erdélyi zászlótól is fél, ezt bizonyítják a Kolozsváron történtek, ahol rendőrségi eljárást indítottak azok ellen, akik azt lobogtatták... Nehéz eldönteni, így-e a jobb, vagy úgy lenne-e a jobb, ha természetesnek vennék, hogy amiként van arcunk, hajunk, vannak kapuink (érdekes, ez utóbbiak ellen még nem indult be a harci gépezet), ugyanúgy zászlónk is van, himnuszunk is van (ez utóbbi ugyancsak irritál), nemzeti dalunk is van, költőink, íróink is vannak, akiket betiltani nem nagyon lehet.

4.7.

Igen fontos az állandó politikai harc, a modern kor ennek a lehetőségét biztosítja a maga módján. Politikai testületeinknek, politikusainknak a nemzetet, nem pedig az ő magánérdekeiket kell(ene) előtérbe helyezniük.

„No meg persze ott van az is, amit a politikum nyújthat: a parlamenti eszközökkel elérhető törvényes biztosítékaik mindennapjainknak, bár ez csak akkor valódi érték, ha ott áll mögötte egy sorsa iránt felelős és céltudatos közösség.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

„Minden közösség felelős saját sorsáért, saját léteért és jövőjéért, felelős azért, hogy milyen politikai-kulturális-gazdasági elitet nevel ki felelős pozíciókba. Valahogy így problémásnak látom Székelyföld jövőjét, hogy az az elit, amelyik kitermelődött a rendszerváltozás óta, az mennyire akarja a szólamok mellett reálisan is megőrizni a sajátos kultúrájú közösséget, amelyik többszázéves lélekszámot jelent. Az elit felelős a saját népe sorsáért, a közösségnek is felelőssége van, hogy milyen elitet juttat fel erős pozícióba.” (Pozsony Ferenc, Zabola, 1955)

Tudatosítaniuk kell nekik is magukban, hogy abban a pillanatban, amikor a közösség megválasztotta őket, küzdőterre kerültek, szent kötelességet kaptak: a nemzetük szolgálatát. Bár a mai kor más, az alaphelyzet ugyanaz, mint hajdan volt. Veszélyben a haza, veszélyben a nemzet. Követni kell a példaképeket, a végvárak, Eger vára, Drégely vára és Szigetvár hőseit, a Dobó Istvánokat, Szondi Györgyöket és Zrínyi Miklósokat, 1848–49 hőseit, Batthyányi Jánost és az aradi 13-akat, akik emelt fejjel haltak meg hazájukért, népükért, önnön becsületükért. Lehet, hogy ma, ebben az elszürkült világban ez romantikusan hangzik. *„Nem abban a korban élünk, amikor a Petőfi Sándorok*

kimentek a csatátérre meghalni.” (Farkas Árpád) De ha nincsenek igaz ideáink, fölösleges és gyökértelen a létünk. Ha a küzdőtérre vettétel, küzdened kell. Az 1989 óta eltelt 28 év alatt politikusaink ezt a feladatot nem, vagy csak alig vállalták. Ennek véget kell érnie, fel kell ébrednie bennük is a nemzettudatnak! A kor, melyben éltünk és élünk, aljas, embertelen kor. Nem szabad hagynunk, hogy lehúzzon! A mi küzdelmünk célja a MEGMARADÁS, mely utat kell hogy szabjon, mutasson nekünk... A Székelyföld Erdélyben jelenleg az egyetlen összefüggő, egységes terület, ahol még viszonylag döntő többséget alkotunk, s így őrizzük önmagunkat. S közös cél, a romániai magyar politika közös célja kell legyen: a területi és kulturális autonómia megteremtése.

„Ha itt élne a székelység mellett a szászág, mely rendi autonómiával rendelkezett, okmányokkal tudta ezt igazolni... akkor látnám esélyét, hogy a székelység is, legalábbis a szimbolikus szférában nagyobb autonómiát nyerjen. Hogy ha a félmillió szászág itt élne, akkor az oktatási-művelődési életben jóval nagyobb esélyünk lenne az önrendelkezésre, autonómiára... Valahol önmagunkra maradtunk, az anyaországban is ehhez a kérdéshez sajátosan viszonyulnak. Ez a félmillió szászág sajnos hiányzik mellőlünk.” (Pozsony Ferenc, Zabola, 1955)

Az is tény: a román politika tüzzel-vassal harcol önrendelkezésünk elérése-megvalósítása ellen. S ezért esélyünk ennek megteremtésére csak közös összefogással lehetséges. Az SZNT az első lépést, a népszavazást, melyben közösségünk 99,31%-ban hitet tett amellest, hogy ezt akarja, megtette. Ám a hatalom semmibe veszi a közös akaratot. A politikusaink meg eddig ebben a kérdésben egységes kiállásra képtelenek voltak. Pártjainknak, elsősorban az RMDSZ-nek, amelyik folyamatosan első számú politikai képviselőtünk, meg kell újhódnia, fel kell ismernie, hogy ő csak eszköz, célja a nemzet célja kell legyen, s nem holmi pártérdekek – saját nomenklatúrája önös érdekeinek a képviselője. Az is politikai éretlenségünkre vall, hogy a Székely Nemzeti Tanács felhívása – hogy az önkormányzatok szavazzák meg, hogy a majdani autonóm Székelyföld részei akarnak lenni – jó 50%-uknál még mindig nem talált meghallgatásra. Az RMDSZ-tanácsosok nem az ügyet nézték, hanem azt, hogy ezt nem az ő pártjuk kezdeményezte. Egy nemzeti minimum megállapítása-megszavazása talán előbbre vihetné az ügyet. A levitézlett, saját hitelüket eljátszott/elvesztett öregeket egy fiatal, harcra kész csapatnak kell fölváltania. S

akkor visszatérnek a közönyössé vált, minek menjek én oda szavazóink is. Gondoljunk csak arra, az első választásokon a részvételi arány a Székelyföldön volt a legmagasabb, s most sereghajtók lettünk.

„Annyi biztos, a választásokon való székelyföldi részvétel jelzi a helyi közösségeknek a viszonyulását a politikai struktúrához. Minden választás esetében nyilvánvaló, hogy egyre többen maradnak távol az urnáktól. Megcsömöröltek az egész politikától.” (Pozsony Ferenc, Zabola, 1955)

Vissza kell szerezniük a magyarság bizalmát. Szinte döbbenetes, ép ésszel felfoghatatlan és érthetetlen állapot: a nagy politikum, a legnagyobb érdekképviselő nem áll ki az autonómia-mozgalom mellett, az SZNT nemzetszolgálatát nem támogatja, hanem inkább akadályozza annak munkáját. Egyéni érdekeit – egy kakas egyedül akar uralkodni a szemétdombon – teszi előtérbe, nem a közös ügyet.

„Mégiscsak egy kis változás érzékelhető a Markó felfogása és Kelemen Hunor felfogása között, talán mert ellenzékben vannak, bátrabban nyilvánulnak meg, ami reménykeltő. Hogy ha nagyon következetesen és tényleg végzik, s meg akarják valósítani a céljainkat, a közösséggel is szorosabb kapcsolatot kell kialakítaniuk... Többször kellene találkozni, fórumokat szervezni, hagyni, hogy mindenki elmondja a véleményét, s a fiatalokat is jobban be kell vonni-kapcsolni a politikába, hogy az közös harci eszközünk lehessen...” (Gödriné Molnár Márta, Keszthely, 1945)

A létező pártjaink – RMDSZ, Polgári Párt, Néppárt – különböző nézeteikkel, a pluralitás lehetőségét megteremtve, valójában ugyanazért az ügyért, a közösség, a nemzet ügyéért kell harcoljanak.

4.8.

Ragaszkodnunk kell szülőföldünkhöz azzal is, hogy nem adjuk azt fel.

„Bármiféle külső nyomásnak és belső lemorzsolódásnak (az elvándorlásnak, a népességfogyatkozásnak, a beolvadásnak, a morális megrokkánásnak) csak egy erős, öntudatos közösség képes ellenállani.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

„Nagyon nagy gondnak látom, hogy a társadalmi felfogás annyira szabad lett és annyira nem nemzetmegtartó, hogy a mai fiataloknak nem is olyan fontos a Székelyföld vagy a szülőföld. Túl könnyen elvándorolnak a fiatalok, a középkorúak, utóbbiak már a szüleiket is kivitték. Sajnos az is igaz, hogy

a magyar fiatal vagy középkorú nem jut úgy munkához.” (Bernád Ilona, Makfalva, 1963)

Ez is kreált, nem spontán helyzet. Mondhatni: hatalmi érdek. Az országon belüli leszorítottság (alacsonyabb bérek, az átlagot messze meghaladó munkanélküliség) itt, a mi szülőföldünkön rákényszerítenek arra, hogy sokan munkát keresni elvándoroljanak, de ennek is létrejöttek a „hazajáró” formái. Még ezt a kényszerhelyzetet is vállalni kell, ez is világjelenség, mások, más tájak, országok is élnek így, ennek az áldozatát vállalva. De azt is látni kell: aki elmegy, átadja a helyét egy újonnan érkezőnek, odadob egy rögöt a hazából. Jogos a jelszó, a hívó jajkiáltás is: Gyertek haza! Hozzátok haza gyermekeiteket, mert a szülőföld vár!

Az elvándorlás korjelenség is. A Székelyföldön ezzel hozzájárulunk szülőföldünk elvesztéséhez.

4.9.

„És ott van a család, mint a modern idők által sokszorosán megtépázott intézmény, bármely közösség legkisebb, de adott esetben legszilárdabb, a sok évszázadon át bennünket megtartó, morális és anyagi javainkat nemzedékről nemzedékre tovább örökítő intézménye.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

A kor egészében családeellenes, mert a jelenlegi világ célja: kitépni minden gyökeret, mely biztonságossá teszük létünket. Ál- és hazug jelszavak dobattak be: szabadság és egyenlőség, a nők emancipációja, egyenjogúság, a szabad akarat érvényesítése, gender ideológia, stb. És seholy az, hogy isteni rendeltetés, az emberi lét alappillére, helytállás, kötelesség, a civilizáció – saját civilizációnk – megmentése.

„Nem szaporodunk. Nem, vagy alig születnek gyermekek.” (Székely Szabó Zoltán, Rücs, 1949)

„Azt tapasztalom, hogy minél inkább gyengül a hit, annál inkább gyengül a magyarságtudat, s annál kevesebb gyermeket vállalnak. Nem is szeretem ezt a gyermekvállalás szót, mert a gyermek Isten áldása, és ő a jövőnk, és az életet és az áldást el kellene fogadni. Akárcsak az európai népeknél, a székely társadalom nagy baja is, hogy nem fogadják el a gyermekáldást. Az imádság, a hit nemcsak gyermekeinkben, egészségünkben is megtartó, gyógyító eszközünk, amely többet ér, mint bármilyen gyógyszer.” (Bernád Ilona, Makfalva, 1963)

Nem csak mi, az egész fehér faj, az egész keresztény világ, Európa és annak nemzetei, mind-mind vészhelyzetben vannak, mind-mind célpontok, a világoromlásra, a totális rabszolgaság megteremtésére törő világerő célpontjai. Célpontok, mert biztonságot ad(ná)nak, s így erőt az eltipró akarattal-céllal szemben. Ahhoz, hogy a migráció rázúdulhasson Európára, s bedarálhassa azt, gyenge Európa, s azon belül: legyengített, elsorvasztott, ellenállásra képtelen nemzetek kelljenek. S a gyengítés már évtizedek óta folyik a természetes szaporulat elsorvasztásával (családellenesség, a már említett szabad akarat, abortusz hirdetése, s ezzel az anyaméhen belüli tömeggyilkosság megvalósítása). Már 1871-ben megfogalmaztatott a jelszó: „Nemzetközivé válik / kell válnia / holnapra a világ / nak /.” És napjainkban is állandó jelszavak, vágyott célkitűzések: „új világrend”, „világkormány” létrehozása. Azaz: az egész emberiség fölötti uralom megszerzése. Ennek állomásai, lépései, eszközei a modern kor hazug vagy „ellopott” forradalmi, köztük első helyen a nagy októberi forradalom, melynek győzelemre segítségével a rabszolgaságot kikísérletező szovjet társadalom, s annak álságos megítélése ma is az uralkodó balliberális (mitől bal és mitől liberális? – tehetjük fel a kérdést) eszmerendszer szerint. S mint legújabb jelenség: a gerjesztett migráció, a másságok „importálása”, mint potenciális erő a sajátos arcú nemzetek, azok sajátosságai, évszázadok alatt kialakult hagyományai ellen. Ezt az erőt fel lehet használni mind a kereszténység, mind az idezúdítottak értékrendje és kultúrája ellen, azok egymást pusztító kerékbetörésére.

Párhuzamosan folyik a kialakult értékrendeknek, azok megtartó erejének belülről és kívülről való pusztítása.

„Nem tud családot alapítani, és nincsenek gyermekek. A gyermekvállalási kedv nagyon le van csökkenve, az elférfiasított, elorvosiasított szülészet is, ahol a várandósság alatt, ahelyett, hogy azt hallaná az édesanya-jelölt az orovostól vagy egészségügyi személyzettől, hogy életet adni csodálatos, a szülés egy természetes folyamat, azt hallják, hogy milyen veszélyes, milyen nehéz, mennyi a komplikáció lehetősége, s nem a természetes megoldást támogatják, hanem a művit, és ezáltal sérülnek az asszonyok és a gyermekek. És hogyha lenne anya-baba központú szülészet és a saját hagyományokat támogatnák, éltetnék, ami eddig megtartotta a nemzetet, azt vennék figyelembe, akkor az édesanyáknak a gondviselést tapasztalva jó élményük lehetne, ahelyett, hogy bizalomvesztést élnének meg. Ez is

hozzájárul, hogy kevesebb gyermek születik a Székelyföldön.” (Bernád Ilona, Makfalva, 1963)

Még ha kissé leegyszerűsítettnek tűnhet is ez a megközelítés, s a valóság bonyolultabb is, a jelen kor alaphelyzete mégis ez. Fel van fegyverkezve a pénzhiány a totális világalom átvételére, s annak az alapjait „teremteti”. Szembefordulni ezzel csak öntudattal lehet. Meg kell erősíteniünk családjainkat, mint az egész teremtett világnak, nekünk is vállalnunk kell az utódokat. Ha nem, önmagunkat pusztítjuk el. A jelenlegi helyzet művi és természetellenes.

„Közösség, egyház, család: három olyan fogalom, amelyekre – tudom – ma sokan, mint divatjukat múlt dolgokra tekintenek. De a Székelyföld és főképp az itt élő magyarság jövőjét én abban látom, hogy sikerül-e ezt a napjainkban értékét veszteni látszó (sőt azt is mondhatnám: tudatosan, módszeresen devalvált) három értéket jövőnk alapjává tenni, a maga helyére visszaállítani.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

4.10.

„Székelyföld egyik fontos gondja, problémája a gazdasági helyzet jobbítása. Csakis a gazdasági élet felzárkóztatásával tudom elképzelni a fiatalok megmaradását, otthonmaradását, az oktatási, művelődési életnek a javítását. És úgy gondolom, az elmúlt 25 évben a rendszerváltozás után a politikusok elsősorban a szimbolikus szférára tették a hangsúlyt, a kultúrára, oktatásra, s valahol a gazdasági életre nem figyeltek. Ennek is következménye, hogy éppen a Székelyföld csúszott ki a lábak alól. A Székelyföld megtartása, megőrzése a gazdasági élet javítása nélkül szinte lehetetlen.” (Pozsony Ferenc, Zabola, 1955)

„Infrastruktúrát, vállalkozási lehetőségeket kell teremteni. A kulcspozíciók ebben is a más kezekben vannak.” (Székely Szabó Zoltán, Rücs, 1949)

Hogy szülőföldünket megtarthassuk, gazdaságilag is meg kell erősödnünk. Erős középosztályt kell megteremtünk, létrehoznunk, mely vállalkozásra, létező javaink feldolgozására, azok kiaknázására, hasznosítására képes. Pillanatnyilag innen a legnagyobb az elvándorlás, mert ez a föld mesterségesen elsorvasztott, lenyomott, kiszípolozott. Saját erőnkkel, tehetségünkkel kell szembeszegülnünk ezzel az állapottal is. Fel kell virágoztatnunk szülőföldünket, értékeit, javainkat megtartani szemben az azokat elorozni akaró erővel. Valós, létező

értékeinket kell kiaknázunk, védelmeznünk. A legtöbb lehetőség pillanatnyilag a turizmus felfejlesztésében van. Tudja ezt a hatalom is, ezért szület(het)ett bírósági döntés a Székelyföld turizmusáért egyesület bejegyzése ellen. Ásványvizeink, természeti adottságaink, szépségeink, gyógyító erejű környezetünk (lásd Kovászna: a szív és érrendszeri betegségek Mekkája is sorvad, mert sorvasztatik). Valamennyire segítségünk lehetnének saját önkormányzataink, bármennyire is megnyírbálják hatáskörüket, akadályozza a centralizáló politika, az állandóan támadásban lévő ellenerő, mégis: a harc vállalásával, meg nem alkuvással tehetnek értünk azok is.

4.11.

Számítanunk kell, s számítunk is harcunkban az anyaország támogatására. A székelység a magyarság része. A nemzet része.

„A kisebbségi helyzetben élő magyarság legegységesebb tömbjéről, amelynek közösségként való megmaradása – talán nem fennhézázás azt mondani – az egész magyarság számára létfontosságú.” (Dávid Gyula, Árapatak, 1928)

„Látunk kell, hogy főleg az Orbán kormány alatt – a régi időszak alatt is és most is – jobban és többféleképpen segíti az erdélyi magyarságot. Én a legfontosabbnak tartanám, hogy ez a segítség politikai is legyen, határozottabb támogatást kapjunk, hogy az önrendelkezést is megvalósíthassuk, az autonómiát kívújuk, mert ha ez nem sikerül, sajnos a létünk van veszélyben... Nem elég sem a kultúrának a segítése, sem a magyarság épületeinek feljavítása, vagy akár a szóránymagyarság segítése, ha nem állnak úgy mellénk, hogy jobban tudjunk állni a beolvasztó román politikának. Jó jel, hogy a támogatási rendszert kiterjesztik a határon kívüli magyarok gyermekvállalásának ösztönzésére is.” (Bernád Ilona, Makfalva, 1963)

A mi elveszésünkkel a nemzet sorvadása kezdődne el. Így hát ügyünk a nemzet ügye, az anyaország ügye is.

5. MAGYAROK, ROMÁNOK... VAGY: ROMÁNOK ÉS MAGYAROK...

Népeinket külső erők állították szembe már 1848–49-ben, aztán 1916-ban és 1918–20-ban ugyanúgy. A trianoni diktátum nem igazságot szolgáltatott, hanem egy természetellenes helyzetet teremtett. A gyulafehérvári határozatok még egy Erdély múltját, hagyományait élve tartó emberi jövőt vázoltak fel az itt élő népeknek, így a magyarságnak

is. De tapasztalni lehetett, hogy még a békeszerződésbe foglalt sovány garanciák betartását sem igényelte soha, semmilyen formában a nemzetközi politika, mert Trianonnal nem egy jobb, az addiginál igazabb állapot megteremtése volt a cél, hanem egy ország, egy nép megsemmisítése, s ez is ösztönzőleg hatott a belső tipró erő falánkságára, melyet nem csitított, hanem növelt. S amikor a fiatal román állam a maga érdekeit is megvalósíthatónak látva ígéreteit – melyek őszinték is lehettek – semmibe véve csatlósként állt oda ennek a külső akaratnak a valóra váltásához, így hálálva meg a semmi józan ésszel el nem várható, addigi területét közel megháromszorozó kapott ajándékot. S ezáltal a történelem kereke visszafele kezdett fogogni. Ez a soha nem látott módon megnövelt ország célul tűzte a magyarság „felszámolását”, intézményesített beolvasztását. Annak részeként az anyanyelvi oktatás elsorvasztását, majd megszüntetését, a magyar nyelv korlátozását, tiltását, a magyar kultúra visszaszorítását, elsorvasztását, nemzeti vagyunk elorzását, múltunk emlékeinek, így még a helyneveink anyanyelven való használatának a betiltását is, személyneveink kényszerű átváltoztatását. Húsz év se kellett, s ezen a földön egy ezer évig létezett toleranciát, a mások megbecsülését, emberi-nemzeti mivoltának tiszteletben tartását, s az egymást tisztelő békés egymás mellett élés hagyományrendjét változtatták át elnyomássá, a barbarizmus egy bizonyos formájává. Ez a megkülönböztettség folytatódott a kommunizmus rémuralmával, Gheorghiu-Dej és Nicolae Ceaușescu vezérletével. Újra felerősödött az alattomos harc az iskoláink, a magyar nyelvű oktatás minden formája ellen, s még a falvaink, városaink megsemmisítése, szétzúzása is az embertelen hatalom céljainak egyike lett. Napjainkban is folyik a gyűlölettől áthatott, népünket célbavevő politika, önkormányzatiságunk érvényre juttatása ellen, intézményrendszerünk kiépítése ellen, önmagunk adminisztrálása ellen. S miközben Romániába a „nemzetállam” védőfala mögé beállva folytatja a román politika ezt a magyarságot sorvasztani, megsemmisíteni, gyökereinket kitépni akaró küzdelmet, aközben a nagyvilágban ugyanezt kezdte el egy világerő, mely elindította a maga keresztény nemzetállamok elleni harcát. Pillanatnyilag ez még erősítőleg is hathat a szűklátókörű román politikára. Amikor elindult, vagy inkább elindítatott Európa megszállása, a nagy terv, a teljes elnemzetietlenítés, az egész világot a pénztőke uralma alá hajtó szándék megvalósítása, a

kiagyaló erő pár kivételtől eltekintve maga mögé sorakoztatta föl európai uniós zsoldosadát. A harc a mindenféle gyökerek, a sajátos arcú értékek megmaradása ellen, a nemzetek és nemzetállamok bedarálásáért indult meg. S ebben a célpontosított, minden sajátos arcot, nyelvet, kultúrát elpusztítani akaró állapotban Románia sem kivétel. A két nép kitervelt jövője, sorsa ugyanaz lenne. Előbb Magyarország szétverésével, aztán egy olyan következő lépéssel, melynél a románságra sincs már szükség. Ezt kellene felismernünk, s ezzel a sötét szándékkal kellene szembemennünk, ha kell, közös erővel. A marxi tétel itt, ebben a vonatkozásban igaz: „Nem lehet szabad az a nép, mely más népeket elnyom.” S ez alól nem kivétel Románia, a román nép sem.

Nagy zenebona van a világban. Rázúdult, rázúdították Európára a migránsoknak nevezett áradatot. A pénz-világhatalom célja: a földrész népei, nemzetei, s az általuk évszázadok verejtékével teremtett keresztény kultúra megsemmisítése.

Közép- és Kelet-Európa szerepe megnövekedett, az itt levő kis államok menthetik meg ezt a magát felfalni akaró világot. Ha Románia képtelen felismerni ezt, s benne a saját érdekét, a világpolitika rá is kiterjeszti hatalmát.

